

DE TWEEDE WERELDOORLOG

EEN SELECTIE VAN BRONNEN

EN MET EEN KEUZE UIT TITELS VOOR GROEP 7 VAN HET BASISONDERWIJS

Stadsarchief en de Bibliotheek Vlaardingen
herzien november 2018

INHOUDSOPGAVE

Geuzen	3
Geuzenmonument.....	4
Tweede Wereldoorlog – Vlaardingen.....	5
Documentatie	9
Tweede Wereldoorlog – Nederland; algemeen	9
Overige Websites	11
Overzicht oorlogsmonumenten in Vlaardingen	12
Over het Stadsarchief.....	13
Over de Bibliotheek Vlaardingen.....	13
Contactgegevens van het Stadsarchief en de Bibliotheek Vlaardingen	13
Musea Vlaardingen	14
Verantwoording	14
Bijlage: titels voor groep 7	15

Geuzen

Anderson, Jan en Erna Middelkoop

De Geuzen in Vlaardingen
Vlaardingen : Streekmuseum Jan Anderson, 2007
(Van 't Oft naar 't Oofd; 5)
VIII-C-90

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Daemen, P.A.L.J.

Verzet in Vlaardingen
In: Historisch Jaarboek Vlaardingen 1985 ; p. 83-101.

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Driessen, Jan van der

Het Geuzenproces in alfabetische volgorde
[Rotterdam : s.n., 2013]

Inhoud: XI-A-1

Stadsarchief

Haas, Peter de en Perry Moree

Geuzenverzet en surrogaatzeep : inventaris van de Tweede Wereldoorlog :
collectie van de Stichting Jan Anderson / Peter de Haas en Perry Moree
Vlaardingen : Stout Grafische Dienstverlening, 2010
IX-E-58

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Hees, Jan van

Jan Kijne: de padvinder van de Vlaardingse Geuzen / Jan van Hees
Vlaardingen : Streekmuseum Jan Anderson, 2017
(Van 't Oft naar 't Oofd; 42)
VIII-C-314

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Idzinga, Siebe

Fernandes, een vergeten Vlaardingse Geus
Vlaardingen : Streekmuseum Jan Anderson, 2009
(Van 't Oft naar 't Oofd; 12)
VIII-C-118

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Knegt, Peter de

De jongste van de achttien doden : George den Boon, 1919-1941
Vught : Het Zuiden, cop. 2012
Biografie van de Nederlandse verzetsman die in 1941 op de
Waalsdorpervlakte werd gefusilleerd.
X-E-40

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Kornaat, Klaas

Wij waren achttien in getal : het Geuzenverzet in Vlaardingen
Vlaardingen : Klaas Kornaat, cop. 2012 (Eindhoven : Lecturis)
Uitg. in samenhang met gelijknamig hoorspel.
X-E-14

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Minco, Bill

Koude voeten : begenadigd tot levenslang : het relaas van een joodse
scholier uit het Geuzenverzet Nijmegen : Uitgeverij SUN, 1997
VII-E-1

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Overwater, A.M.

De Geuzen van 1940
Barendrecht : A.M. Overwater, 1996
VII-A-58

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Paape, Harry

De Geuzen
[S.I.] : Vereniging ter bevordering van de belangen des boekhandels /
Commissie voor de collectieve propaganda van het Nederlandse boek, 1965.
VI-C-22. - Uitg. t.g.v. de Boekenweek 1965.

Stadsarchief

Geuzenmonument

Het Geuzenmonument op de Markt te Vlaardingen

Vlaardingen : Stichting Het Geuzenmonument ; i.s.m. de gemeente
Vlaardingen, 1984.
VII-G-583

Stadsarchief

Onthulling Geuzenmonument

I-G-27. - In: Maandorgaan van de Documentatiegroep '40-'45. - Jrg. 21, nr. 4
(april 1983) ; p. 163-165.

Stadsarchief

Kornaat, Klaas

Mensen recht doen : 25 jaar Geuzenpenning (1987-2011)
Vlaardingen : Stichting Geuzenverzet 1940-1945, 2011
X-A-12

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Stichting Comité Geuzenmonument

Archief van de stichting toegang 401

<http://www.geschiedenisvanvlaardingen.nl/stadsarchief/toegang0401.htm>

Stadsarchief

Stichting Geuzenverzet 1940-1945

Archief van de stichting toegang 0498

<http://www.geschiedenisvanvlaardingen.nl/stadsarchief/toegang0498.htm>

Stadsarchief

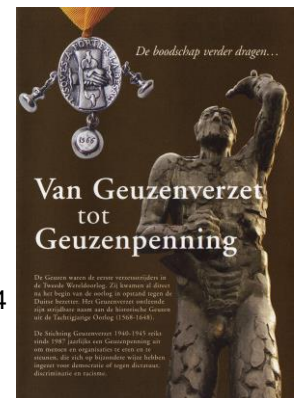
De boodschap verder dragen... : van Geuzenverzet tot Geuzenpenning

Vlaardingen : Stichting Geuzenverzet 1940-1945; i.s.m. de Gemeente
Vlaardingen, 2007.
VIII-C-95

Stadsarchief

www.geuzenpenning.nl

Website Stichting Geuzenverzet 1940-1945.

Tweede Wereldoorlog – Vlaardingen

Admirant, M. den

Vlaardingen in de hongerwinter

In: Historisch Jaarboek Vlaardingen 1985 ; p. 57-65.

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Anderson, Jan en Hjalmar Teunissen

De donkere jaren van Vlaardingen 1 : van mobilisatie tot bevrijding

Vlaardingen : Stout Grafische Dienstverlening, 2005.

IX-A-20.

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Anderson, Jan en Hjalmar Teunissen

De donkere jaren van Vlaardingen 2 : van mobilisatie tot bevrijding

Vlaardingen : Stout Grafische Dienstverlening, 2010.

Inhoud: IX-F-38

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Anderson, Jan en L.F. Jansen

"Nooit weer" : Vlaardingen tijdens de Tweede Wereldoorlog

Vlaardingen : Rotaryclub Vlaardingen, 1985.

VII-B-59 (dl.1), I-G-20 (dl. 2).

Stadsarchief

Anderson, Jan

Speuren naar sporen : sporen uit de oorlog in Vlaardingen

Vlaardingen : Streekmuseum Jan Anderson, 2010

(Van 't Oft naar 't Oofd; 15)

VIII-C-177

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Anderson, Jan

Tijdig gered : Vlaardings erfgoed uit de collectie Tweede Wereldoorlog van het Streekmuseum Jan Anderson.

Vlaardingen : Streekmuseum Jan Anderson, 2010.

(Van 't Oft naar 't Oofd 14)

VIII-C-176

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Anderson, Jan en Hans Bakker

Honderd keer tijdig gered : bijzondere voorwerpen uit de Tweede

Wereldoorlog / Jan Anderson en Hans Bakker

Uitgave: Vlaardingen : Streekmuseum Jan Anderson, 2014

(Van 't Oft naar 't Oofd; 31)

Inhoud: XI-C-13

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Bergwerf, Nic.

Vermakelijkheden : het (uitgaans)dagboek van Nic. Bergwerf 1943-1945

Vlaardingen : Streekmuseum Jan Anderson, 2012

(Van 't Oft naar 't Oofd; 21)

Stadsarchief

Borsboom, Pieter

De bevrijding : 5 mei 1945

Vlaardingen, 2010

X-A-4

Stadsarchief

Bos, Daniel van den

Baggergoud

Zoetermeer : Free Musketeers, 2011

Betr. de ramp met Loodsboot 19 op 11 mei 1940

X-C-28

Stadsarchief

Driel, Eddy van

Een zware last op jonge schouders : de lotgevallen van de Rijnmondse jeugd tijdens de Tweede Wereldoorlog

Voorburg : U2pi, 2012

X-D-52

Stadsarchief

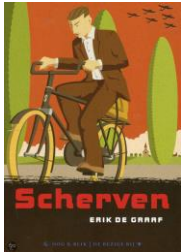
Graaf, Erik de

Scherven [beeldroman over de Tweede Wereldoorlog]

Amsterdam : Oog & Blik ; De Bezige Bij, 2010

X-D-36

Stadsarchief

Heijden, Chris van der

Grijs verleden : Nederland en de Tweede Wereldoorlog

Amsterdam : Olympus, 2010.

X-E-64

Kritisch commentaar op het standaardwerk van Lou de Jong over de Tweede Wereldoorlog, waarbij de goed-fout-tegenstelling wordt genuanceerd.

Stadsarchief

Huls, Frits

De onderduik voorbij? : de onderduikgeschiedenis van Harry Visser in

Vlaardingen, september 1942 -mei 1945

Vlaardingen : Stout, 1998.

VII-B-95

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Ijperen, Henny van

Kind in de oorlog : nooit vergeten / Henny van Ijperen

7e dr. Hellevoetsluis, 2016

XI-E-13

Stadsarchief

Kind in de oorlog
Nooit vergeten.
Henny van Ijperen

Keizerwaard, Bram

De Vergulde Hand : het gevangenen- en bewaringskamp te Vlaardingen

In: Historisch Jaarboek Vlaardingen 2014 ; p. 36-59.

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Kornaat, Klaas

De schok van het onbekende : Vlaardingen tijdens crisis, bezetting en bevrijding (1936-1947)

Zaltbommel : Europese Bibliotheek, 1994.

IV-D-18

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Lieshout-Foet, Paula van

Wittebrood met suiker : dagboek uit de hongerwinter : 5 september 1944 - 31 augustus 1945

Global Trotter, cop. 2012

Susanne van Lieshout heeft het dagboek van haar moeder, Paula van Lieshout-Foet, uitgegeven onder de titel 'Wittebrood met suiker'. Het boek geeft een beeld van Vlaardingen in dat laatste, zware jaar van de tweede wereldoorlog.

X-E-43

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Luth, H.J.

Het bombardement op de Hoogstraat en omgeving - 11 oktober 1940
In: Tijd-Schrift. - Nr. 38 (jan. 1988) ; p. 87-96.

Stadsarchief

Luth, H.J.

Nog eens : bommen op Vlaardingen
In: Tijd-Schrift. - Nr. 40 (sept. 1988) ; p. 103-104.

Stadsarchief

Mathijssen, Hans

Vlaardingse burgemeesters in oorlogstijd : goed of fout?
In: Historisch Jaarboek Vlaardingen 2013 ; p. 8-50. - Betr. de burgemeesters M.C. Siezen (1881-1961) en W. Hansen (1892-1975).

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Mobilisatie en Tweede Wereldoorlog

In: Vlaardingen toen : visserij- en stadsbeelden : foto's van Piet van den Berg de verzwegen fotograaf / M.P. Zuydgeest en J. Borsboom ; m.m.v. J. van den Berg. - Zaltbommel : Europese Bibliotheek, cop. 2001. - P. 122-124. VIII-E-3

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Ouwendijk, Arie

Van monument tot monument : fietstocht in en rond Vlaardingen, op zoek naar de geschiedenis van Vlaardingen in de 2e Wereldoorlog
Vlaardingen : Stichting Nationale Gedenkdagen Vlaardingen, 1998. VII-G-344

Stadsarchief

Plokker, IJsbrand Voort en Jan P. van de

Brood op het water in WOII : herinneringen van de Vlaardingse vissers Hugo Plokker en Henk van Roon 1939-1946

In: Netwerk : jaarboek Museum Vlaardingen 2012/2013. - Jaargang 23/24. - Vlaardingen : Vereniging Vrienden van Museum Vlaardingen, 2012/2013 XI-A-11

Stadsarchief

Poelstra, Theo J.

Vlaardingen 1940-1945
In: Historisch Jaarboek Vlaardingen 1985 ; p. 103-125.

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Pontier, Aart

'Herleefd verleden' : Vlaardingers vertellen hun verhaal over de gedwongen tewerkstelling in Duitsland 1942-1945
Winterswijk : Aart Pontier, 2001.

VIII-D-27

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Pontier, Aart en Karel Braet

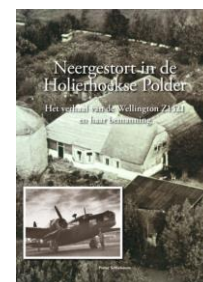
Lager Kinzig : twee jaar gedwongen arbeid in Nazi-Duitsland 1943-1945
Winterswijk/Le Soler : Vriendenkring/Amicale "Lager Kinzig", 1991. VI-D-45.

Stadsarchief

Schlebaum, Pieter

Neergestort in de Holierhoekse polder
Vlaardingen : Streekmuseum Jan Anderson, 2012
(Van 't Oft naar 't Oofd 23)

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Schouten-Geilvoet, Annie

Jeugdherinneringen : een tijd die vaak heel moeilijk was, maar waar toch ook veel werd gelachen

Vlaardingen, z.j.

X-A-47

Stadsarchief

Sluimer, Leen

Mijn periode als dwangarbeider

Vlaardingen, 2004

VIII-C-209

Stadsarchief

Smit, H.W. van der Vaart

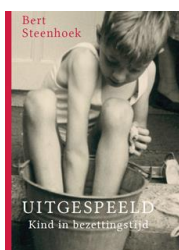
Kamptoestanden 1944-'45-'48 : rapport / H.W. van der Vaart Smit ; met een voorw. van G.M.G.H. Russel

Haarlem : Uitgeverij Keizerskroon, 1949

Betr. o.a. kamp 'De Vergulde Hand' in Vlaardingen

VIII-C-244

Stadsarchief

Steenhoek, Bert

Uitgespeeld : kind in bezettingstijd

ill.: Ellen Horn-van Brandwijk

Vlaardingen : Uitgeverij IJzerkoekje, 2016

XI-D-12

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaardingen

Stranders, Fred

Onderduiken doe je zo

Amstelveen, 2012

X-E-22

Stadsarchief

Stranders, Fred

Zie ook 2 delen in 1 band: De brief van mijn vader / Ben Stranders.

Onderduiken doe je zo / Fred Stranders. Derde, herziene en aangevulde druk. Amstelveen : In eigen beheer, februari 2016.

Bibliotheek Vlaardingen

Struijs, Jan

Overleven onder een andere orde

Apeldoorn : Politieacademie, 2009

X-C-2

Stadsarchief

Visser, Harry

Wij konden onderduiken : een documentair relaas, 1942-1945

Amsterdam, cop. 1997.

VIII-A-5

Stadsarchief

<http://www.geschiedenisvanvlaardingen.nl/verhalen/perioden/tijd-van-de-wereldoorlogen-1900-1950>

Geschiedenis van Vlaardingen over o.a. de Tweede Wereldoorlog.

<http://www.geschiedenisvanvlaardingen.nl/zoeken?q=geuzen>

Geschiedenis van Vlaardingen over de Geuzen.

Documentatie

Handschriften- en Documentatieverzameling toegang 0352

Bevat vele interessante stukken die betrekking hebben op de Tweede Wereldoorlog.

<http://www.geschiedenisvanvlaarding.nl/stadsarchief/toegang0352.htm>

Tweede Wereldoorlog – Nederland; algemeen

Barnouw, David

Oorlog en bezetting : Nederland in 1940-1945 : de geschiedenis in topstukken uit het NIOD-archief

Amsterdam : Hollands Diep, [2015]

Bibliotheek Vlaarding

Buuren, Maarten van

De afrekening : ontmaskering van het gewapend verzet

Rotterdam : Lemniscaat, 2011

Kritisch overzicht van de activiteiten van het gewapend verzet in de Tweede Wereldoorlog in het Zuid-Hollandse Westland en naaste omgeving.

X-C-76

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaarding

Buuren, Maarten van

In de schaduw van de oorlog

Rotterdam : Lemniscaat, 2012

Herinneringen van de Nederlandse letterkundige (1948-) aan zijn jeugd in Maassluis. Vervolg op 'Hoofd van mijn dromen'.

Inhoud: X-E-19

Stadsarchief / Bibliotheek Vlaarding

Enmaal kindje, zul jij trots zijn : kinderen van verzetsdeelnemers WO II

vertellen hun verhaal / eindred.: Beatrice L. Jongkind

Uitg. t.g.v. het 15-jarig bestaan van de Vereniging Kinderen van

Verzetsdeelnemers.

Kampen : Van Warven, 2004

VIII-F-17

Stadsarchief

Edelman, Piet

Hemelse wacht voor dag en nacht : de oorlogsherinneringen van een

Rotterdammer in woord en beeld

Barneveld : Nabij Producties, [2015], ©2015

Jeugdherinneringen van een Rotterdammer die als kleine jongen het bombardement op Rotterdam en de Tweede Wereldoorlog meemaakte.

Bibliotheek Vlaarding

Kors, Ton

Hannie Schaft : het levensverhaal van een vrouw in verzet tegen de nazi's [Meppel] : Just Publishers, [2015]

Oorspronkelijke uitgave: Amsterdam : Van Genneep, 1976.

Beschrijving van het leven en vooral het ondergrondse werk van de Haarlemse verzetsstrijdster (1920-1945), die vlak voor het einde van de Tweede Wereldoorlog door de Duitsers werd doodgeschoten.

Bibliotheek Vlaarding

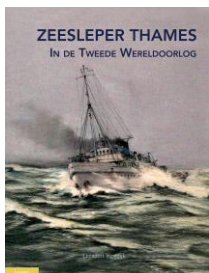
Meisjes in de oorlog : de Tweede Wereldoorlog in dagboeken / samengesteld door Pieter Eckhardt en Marscha Holman
Amsterdam : Prometheus Bert Bakker, 2015
Dagboekfragmenten van meisjes en jonge vrouwen tussen de 11 en 25 jaar, die in Nederland of Nederlands-Indië de Tweede Wereldoorlog meemaakten.
Bibliotheek Vlaardingen

Molen, Janny van der & Klaas A.D. Smelik
'Ik zou lang willen leven' : het verhaal van Etty Hillesum
Amsterdam : Uitgeverij Balans, [2014]
Overzicht van leven en gedachtegoed van de joodse dagboekschrijfster (1914-1943).
Bibliotheek Vlaardingen

De Nederlandse koopvaardij in oorlogstijd / onder redactie van Anita van Dissel, Martin Elands, Hylke Faber en Pieter Stok
Amsterdam : Boom, [2014]
Dit boek beschrijft het wel en wee van bemanningen op zee en in buitenlandse havens die, verstoken van informatie over familie in het bezette Nederland, wapens en militairen over de wereldzeeën vervoerden.
Bibliotheek Vlaardingen

Oorlog in herinnering : oorlogsverhalen met een gezicht / tekst Mai-Lin Droste-Stein; fotografie Mireille Droste-Spoolder
[Borne] : De Beeldende Zussen, april 2014
Ruim dertig mensen die bewust de Tweede Wereldoorlog in Nederland of Nederlands-Indië hebben meegemaakt, vertellen hun persoonlijke oorlogsherinneringen.
Bibliotheek Vlaardingen

Westdijk, Leendert
Zeesleper Thames in de Tweede Wereldoorlog
Emmen : Lanasta, 2013
XI-A-10
Op 1 mei 1940 vertrok de zeesleper Thames uit de haven van Maassluis naar Engeland. Zover is het niet gekomen want de Tweede Wereldoorlog brak uit en werd onder de British Admiralty ingezet voor hulpverlening aan en berging van aangevallen geallieerde schepen.
Stadsarchief

Overige Websites

<https://www.4en5mei.nl/oorlogsmonumenten>

Database over oorlogsmonumenten w.o. over het Geuzenmonument en andere oorlogsmonumenten in Vlaardingen. Is onderdeel van de Stichting Comité 4 en 5 mei <http://www.4en5mei.nl/4en5mei>

<https://www.annefrank.org>

Website van de Anne Frank Stichting

<https://beeldbankwo2.nl>

Alle afbeeldingen van de Tweede Wereldoorlog van de Nederlandse oorlogs- en verzetsmusea, herinneringscentra en het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD) zijn bijeen gebracht in een databank.

<http://www.brandgrens.nl/>

Een Duits bombardement van nog geen kwartier vernietigt de binnenstad van Rotterdam. De stad brandt nog dagen en de begrenzing van het verwoeste gebied krijgt een unieke Rotterdamse benaming: de brandgrens.

<https://www.entoen.nu/tweedewereldoorlog>

Bestemd voor scholieren en docenten. Bevat verwijzingen naar diverse bronnen: boek, beeld, geluid.

https://www.geheugenvannederland.nl/?nl/collecties/oorlogsaffiches_1940-1945

Op de site zijn onder ander affiches te zien uit de bewogen oorlogsjaren 1940-1945.

<http://hetillegaleparool.nl/>

Website biedt toegang tot afbeeldingen van de uitgaven van Nieuwsbrief van Pieter 't Hoen en Het Parool die tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn gepubliceerd.

<https://www.niod.nl/>

Nederlands Instituut voor oorlogsdocumentatie met verschillende themasites.

<https://www.oorlogsbronnen.nl/>

In één keer Tweede Wereldoorlog-bronnen van vele instellingen doorzoeken.

<https://www.verzetsmuseum.org/>

Website Verzetsmuseum in Amsterdam.

<https://www.tweedewereldoorlog.nl/>

Een website over de Tweede Wereldoorlog met links, achtergrondinformatie, bronnen en digitale exposities. De site is een initiatief van het Nationaal Comité 4 en 5 mei.

Overzicht oorlogsmonumenten in Vlaardingen

'Indië-monument'

Locatie: Begraafplaats Emaus
Onthulling: 14 december 1996

Vlaardingen, plaquette in het NS-station Vlaardingen centrum

Locatie: Parallelweg 82
Onthulling: 14 juli 1948
Ontwerper: Ir. H.G.J. Schelling; maker H.J. Winkelman

Geuzenmonument

Locatie: Markt
Onthulling: 12 maart 1983
Ontwerper: Leen Droppert (24 april 1930)

'Treurende Vrouw'

Locatie: Begraafplaats Emaus
Onthulling: 1 april 1965
Ontwerper: Willy Kreitz (1903-1982)

Bevrijdingsmonument

Locatie: Verploegh Chasséplein
Onthulling: 2 augustus 1950
Ontwerper: Dirk Johannes Wolbers (1890-1957)

Geuzengraf

Op het graf zijn negen gedenkstenen van natuursteen en een gedenkplaat
aangebracht

Locatie: Begraafplaats Emaus
Onthulling: 13 maart 1984

Onderduikmonument

Ontwerper: Harry Visser
Onthulling: 11 juni 2002
Locatie: rechterzijgevel van het Oude Waaggebouw aan de Markt.

Wellington-monument

Onthulling: 15 juni 2012
Locatie: Wijkpark Holy (Boerderijpad)

Herinneringstegel Abraham Fernandes

In het trottoir voor Sportlaan 68 is op 18 oktober 2014 een herinneringstegel
onthuld ter nagedachtenis aan Abraham Fernandes. Hij was lid van de
verzetsgroep 'De Geuzen'. Op 24 februari 1941 werd hij door de Duitsers
gearresteerd. In de nacht van 3 op 4 maart 1941 overleed hij in de
strafgevangenis in Scheveningen aan de gevolgen van marteling.

<http://www.omvla.nl/>

"Ruim 400 mensen die een binding hadden met Vlaardingen, zijn ten gevolge
van de Tweede Wereldoorlog (1940-1945) of tijdens de zogeheten politionele
acties (1946-1949) in Indonesië omgekomen. Al deze mensen waren
inwoners van Vlaardingen of waren hier geboren.

Van een groot deel van hen was nauwelijks bekend dat en hoe zij vanwege
oorlogshandelingen zijn overleden. Daarom is dit digitale oorlogsmonument
Vlaardingen WO II opgericht, omdat zij nimmer vergeten mogen worden".
De website is in beheer bij de Historische Vereniging Vlaardingen.

Over geschiedenisvanvlaardingen.nl

www.geschiedenisvanvlaardingen.nl laat voorwerpen, monumenten en archiefstukken, foto's en prenten hun verhaal vertellen. Het zijn getuigen van de geschiedenis van de stad, afkomstig van het Vlaardings Archeologisch Kantoor, het Stadsarchief Vlaardingen, het Museum Vlaardingen en Monumentenzorg.

Over het Stadsarchief

Vanaf het eind van de 19e eeuw is er in Vlaardingen gewerkt aan de totstandkoming van wat het Stadsarchief nu is: een goed gedocumenteerd en onmisbaar onderzoekscentrum voor allen die zich recreatief of beroepshalve willen verdiepen in de geschiedenis van streek, stad, straat en/of familie. Al het materiaal is gratis ter inzage in de studiezaal, maar wordt niet uitgeleend.

Over de Bibliotheek Vlaardingen

De Bibliotheek Vlaardingen heeft een grote verscheidenheid aan materialen in haar collectie. Alle materialen van de bibliotheek kunt u ter plaatse gratis inzien. Wilt u de materialen mee naar huis nemen, dan moet u lid zijn van de Bibliotheek Vlaardingen. Bij de Bibliotheek Vlaardingen kunt u tegen betaling surfen op het Internet. Een aantal sites is gratis te raadplegen.

Kijk ook bij de e-bookscollectie van de Bibliotheek:

www.onlinebibliotheek.nl/e-books.html

Contactgegevens van het Stadsarchief en de Bibliotheek Vlaardingen

Stadsarchief

Plein Emaus 5
3135 JN Vlaardingen
Tel: 010-248 49 99
stadsarchief@vlaardingen.nl
www.vlaardingen.nl/stadsarchief

Bibliotheek Vlaardingen

Centrale
Waalstraat 100
3131 CS Vlaardingen
Tel: 010-434 3222

Filiaal Holy
Koninginnelaan 773
3136 EZ Vlaardingen
Tel: 010- 474 3806

info@bibliotheek.vlaardingen.nl
www.bibliotheek.vlaardingen.nl

Musea Vlaardingen

Museum Vlaardingen
Westhavenkade 53/54
3131 AG Vlaardingen. Tel: 010-4348722
Website: www.museumvlaardingen.nl

Streekmuseum Jan Anderson
Kethelweg 50
3135 GM Vlaardingen. Tel: 010-4343843
<http://www.jananderson.nl/>

Verantwoording

De lijst is november 2018 herzien. Het overzicht met romantitels voor volwassenen is verwijderd.

Over de Tweede Wereldoorlog is veel gepubliceerd en deze kent veel facetten. De bronnenlijst is zeker niet volledig, maar bruikbaar als eerste oriëntatie op het thema.

Voor het overzicht van monumenten in Vlaardingen is gebruikgemaakt van:

- www.4en5mei.nl/oorlogsmonumenten
- Horsten, Henk A.
Buiten-gewoon-buiten : kunst in de openbare ruimte van Vlaardingen.
Rotterdam : Studio Bauman, 2007.

De afbeeldingen in deze lijst zijn afkomstig uit de collectie van Stadsarchief Vlaardingen, website van de Bibliotheek Vlaardingen en www.geschiedenisvanvlaardingen.nl

Afbeelding omslag: Collectie Stadsarchief

Bijlage: titels voor groep 7

Colon, Ernie (1931-)

Het leven van Anne Frank : de grafische biografie

Amsterdam : Uitgeverij L, 2010

Ballonstrip over het leven van Anne Frank en de publicatie van haar dagboek. Vanaf ca. 13 jaar.

Centrale / Holy

Dam, Arend van

Werken voor de vijand

Amsterdam : Leopold, cop. [2010]

De opa van Jori (ik-figuur) praat niet graag over de oorlog. Hij heeft als dwangarbeider in Duitsland heftige dingen beleefd. Vanaf ca. 11 jaar.

IX-E-50

Stadsarchief

Duin, Lieke van & Truus Huizenga

Dromen van vrijheid

Amsterdam : Leopold, 2015

Marja woont in Nederlands-Indië. Tijdens de Tweede Wereldoorlog worden de Japanners er de baas. Marja's vader wordt afgevoerd naar een kamp. Maar ook de rest van het gezin komt in een kamp terecht. Vanaf ca. 10 jaar.

Centrale / Holy

Engelen, Theo (1950-)

Schimmen uit het verleden

Boxmeer : Uitgeverij Menuet, [2013]

Oorspronkelijke uitgave: Amsterdam : Sjaloom, copyright 1993.

In hun nieuwe huis ontdekt Sander op zolder een geheime kamer waar tijdens de Tweede Wereldoorlog twee joodse jongens waren ondergedoken. Wat zou er gebeurd zijn? Vanaf ca. 12 jaar.

Centrale / Holy

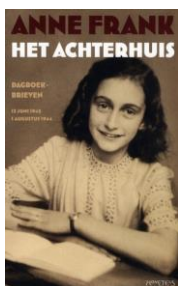
Frank, Anne (1929-1945)

Het Achterhuis : dagboekbrieven 12 juni 1942-1 augustus 1944 / Anne Frank ; samengest. door Otto Frank en Mirjam Pressler

Amsterdam : Prometheus, [2013]

Anne Frank, een joods meisje, dat in de Tweede Wereldoorlog met haar ouders, zusje en anderen ondergedoken is in een achterhuis op een Amsterdamse gracht, schrijft in haar dagboek over alles wat haar van haar 13e tot haar 15e jaar bezighoudt. Vanaf ca. 12 jaar.

Centrale / Holy

Gold, Alison Leslie (1945-)

Anne Frank, mijn beste vriendin : het verhaal van Hanneli Goslar

[Alkmaar] : Kluitman, [2014]

Hanneli en Anne zijn hartsvriendinnen, maar alles verandert als de Tweede Wereldoorlog uitbreekt. Het levensverhaal van de Amsterdamse vriendin van Anne Frank. Met enige zwart-witfoto's. Vanaf ca. 12 jaar.

Centrale

Hartman, Evert

Oorlog zonder vrienden

Lemniscaat, 2018

Arnold (14) is de zoon van een NSB'er. In het begin van de oorlog denkt hij nog dat de Duitsers voor een goede zaak vechten maar daar komt, onder invloed van zijn schoolvrienden, verandering in. Vanaf ca. 12 jaar.

Centrale

Heerze, Jan

Nergens meer veilig

Amsterdam : Leopold, 2014

Arnhem, september 1944. De stad ligt onder vuur. Maaïke (12) vlucht met haar moeder, broertje en klasgenoot Jelle vanuit hun schuikelder naar opa. Hij werkt in Burgers' Dierenpark. Zullen ze daar veilig zijn? Vanaf ca. 10 jaar.

Centrale / Holy

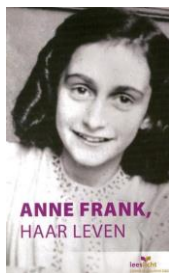
Heerze, Jan

Gevaarlijk geheim

Amsterdam : Leopold, 2017

1942. Ward brengt voor zijn broer Henk, die in het verzet zit, illegale kranten rond. Als Henk moet onderduiken, voor Wards ogen een jongen wordt neergeschoten door de Duitsers en klasgenoten ineens verdwijnen, komt de oorlog wel heel dichtbij.

Centrale / Holy

Hoefnagel, Marian (1950-)

Anne Frank, haar leven

Amsterdam : Eenvoudig Communiceren, cop. 2008

(Leeslicht)

Inhoud: Biografie over Anne Frank (1929-1945) in korte zinnen en makkelijke woorden. - Anne Frank was een joods meisje dat in de Tweede Wereldoorlog moest onderduiken. Er wordt verteld over haar leven in het Achterhuis in Amsterdam. Verhaal in korte zinnen en makkelijke woorden. Vanaf ca. 11 jaar.

Centrale / Holy

Letterie, Martine (1958-)

Groeten van Leo : een kind in Westerbork

Amsterdam : Leopold, cop. 2013

Leo (7) wordt in 1942 met zijn ouders opgehaald door de politie. Samen met andere Joodse gezinnen gaat hij naar Kamp Westerbork. Wanneer gaan ze weer naar huis? Verhaal met zwart-witfoto's, gebaseerd op het waargebeurde verhaal van Leo Meijer. Vanaf ca. 9 t/m 11 jaar.

Centrale / Holy

Letterie, Martine

Eenzaam in de oorlog

Amsterdam : Leopold, 2015

Eddy van Thijn is ziekelijk, maar moet in 1944 toch met zijn moeder naar concentratiekamp Westerbork. Het is het begin van een lange reis tussen onderduikadressen. Verhaal gebaseerd op de oorlogsherinneringen van de bekende politicus en oud-burgemeester Ed van Thijn. Vanaf ca. 11 t/m 14 jaar.

Centrale

Letterie, Martine (1958-)

Oorlog zonder vader

Amsterdam : Leopold, 2012

Als zijn vader tijdens de Tweede Wereldoorlog wordt gearresteerd door de Duitsers, moet de 12-jarige Frank voor zijn moeder, zus en broertje zorgen. Vanaf ca. 11 jaar.

Centrale / Holy

Loon, Inez van

Mijn zusje / Inez van Loon

[Amsterdam] : Clavis, [2015].

Het Sintmeisje Perla trekt met haar familie door Duitsland. Vanwege de oorlog, vluchten zij naar Nederland. Daar wordt Perla's zusje geboren. Maar ook in Nederland zijn ze niet veilig. Vanaf ca. 12 jaar.

Centrale / Holy

Maarsen, Jacqueline van (1929-)

'Je beste vriendin Anne' /

Amsterdam [etc.] : Querido, 2011

Bew. van: Ik heet Anne, zei ze, Anne Frank : herinneringen van Jacqueline van Maarsen. - Amsterdam : Cossee, 2003

De 13-jarige Jacqueline vertelt hoe ze in 1942 Anne Frank ontmoet op het Joods Lyceum. Ze worden vriendinnen, totdat Anne plotseling verdwijnt. Met zwart-witfoto's. Vanaf ca. 10 t/m 13 jaar.

Centrale

Meinderts, Koos

Naar het noorden

Hoorn : Hoogland & Van Klaveren, [2016]

Er is nauwelijks iets te eten voor de kinderen in de stad, omdat het oorlog is. Jaap (11, ik-figuur) moet met zijn broertje en zusje naar Friesland om aan te sterken. Maar ze worden niet in hetzelfde gezin geplaatst. Zullen ze elkaar nog terugzien? Vanaf ca. 10 jaar.

Centrale

Metselaar, Menno

Het verhaal van Anne Frank / Menno Metselaar, Ruud van der Rol ;

[tekstred. Mariska Hammerstein ; tekst- en fotored. met medew. van Mieke Sobering ... et al.]

Amsterdam : Anne Frank Stichting, cop. [2013]

Met veel foto's wordt het verhaal verteld van Anne Frank, die in de Tweede Wereldoorlog moest onderduiken en een dagboek bijhield. Vanaf ca. 12 jaar.

Centrale / Holy

Metselaar, Menno

Alles over Anne / Menno Metselaar en Piet van Ledden ; het levensverhaal van Anne, met antwoorden op veelgestelde vragen en prachtige tekeningen van Huck Scarry.

Amsterdam : Anne Frank Stichting, 2017.

Met dit boek wil het Anne Frank Huis de meestgestelde vragen van kinderen en jongeren beantwoorden. Vanaf ca. 10 t/m 14 jaar.

Centrale / Holy

Molen, Janny van der (1968-)

Buiten is het oorlog : Anne Frank en haar wereld

Amsterdam : Ploegsma, cop. 2013

Kennismaking met het joodse meisje Anne Frank, dat tijdens de Tweede Wereldoorlog moest onderduiken. Verhaal via tien thema's met tussendoor informatie over de jodenvervolging e.d. Met kleurenillustraties en zwart-witfoto's. Vanaf ca. 10 jaar.

Centrale / Holy

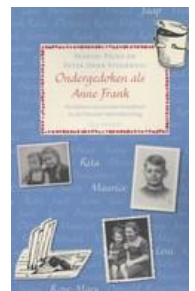
Prins, Marcel (1962-)

Ondergedoken als Anne Frank : verhalen van Joodse kinderen in de Tweede Wereldoorlog

Amsterdam [etc.] : Querido, 2016

Lees over Maurice die ontsnapt uit de trein naar Westerbork en over Jack die wordt geslagen door zijn onderduikmoeder. In totaal vertellen veertien joodse personen hoe zij in de Tweede Wereldoorlog onderdoken. Met kleine zwart-witfoto's. Vanaf ca. 10 jaar.

Centrale / Holy

Terlouw, Jan

Oorlogswinter

Rotterdam : Lemniscaat, 2015

In de Tweede Wereldoorlog raakt Michiel (16) onverwachts betrokken bij het verzet en ervaart hoeveel angst, onzekerheid en moeilijkheden dit met zich meebrengt. Vanaf ca. 13 jaar.

Is ook verfilmd. Dvd jeugdfilm, op alfabet: OORL

Centrale / Holy

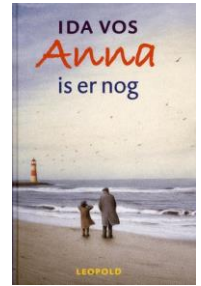
Vos, Ida

Anna is er nog

Amsterdam : Leopold, 2011

In de Tweede Wereldoorlog moet Anna zich verbergen voor de Duitsers. Maar als de oorlog voorbij is, is het voor haar heel moeilijk om weer vertrouwen te krijgen in de mensen. Vanaf ca. 11 jaar.

Centrale

Vos, Ida

Wie niet weg is wordt gezien

Amsterdam : Leopold, 2017

1e druk: Den Haag : Leopold ; Antwerpen : De Vries-Brouwers, 1981.

Het joodse meisje Rachel is acht jaar als de Tweede Wereldoorlog uitbreekt.

In korte verhalen wordt verteld van een tijd van onderdrukking, vluchten, onderduiken en weer bevrijd worden. Vanaf ca. 11 jaar

Centrale/Holy

Vriens, Jacques (1946-)

Oorlogsgeheimen

Houten [etc.] : Van Holkema & Warendorf, 2013

Het Zuid-Limburgse dorpje waar Tuur (11) woont, is bezet door de Duitsers.

Als Tuur ontdekt dat zijn buurmeisje Maartje een groot geheim heeft, komt de oorlog wel heel dichtbij. Vanaf ca. 10 jaar.

Centrale / Holy

Woltz, Anna (1981-)

Ik kan nog steeds niet vliegen

Amsterdam : Leopold, 2012

Ida (12) en Luuk (13) mogen met een grote groep Nederlandse kinderen in de zomer van 1945 aansterken in Denemarken. Na een aanvaring met Luuk maakt Ida een radicale, maar dwaze keuze. Vanaf ca. 10 jaar.

Centrale/Holy